

fraquecido', *entresilbar* «tornar magro, enfraquecer», en el qual l'etimologia *TRANS+ILIA* és evident i sense escrúpol possible. Però el tort d'això és que no té en compte les formes catalanes i occitanes, i no les pot explicar fonèticament.

I no obstant pot haver-hi bastant de bo al fons de la idea, tanmateix: tant *entresijos* com les formes cat.-occitanes podrien explicar-se fins a cert punt, a base d'un compost *INTER-ILIUM* literalment 'entre-illades' (format com *INTERTIGNIUM* > salm. *entretiño*, port. *entretinbo*, que a Salamanca designa precisament el mesenteri, i a Portugal «bindegewebe», *REW*, 4498, derivat de *TIGNUM* 'bigueta, llata'; o com *INTERCOXIUM* 'entrecuix', *INTERFURCIUM* 'entreforc', etc.); d'ací hauria sortit cast. **entreiço*, d'on després *entrijo* a Segòvia, o *entresijo* en castellà comú; la -s- s'hi hauria afegit després per influència de *trasiyar/entresilbado*, o simplement per una duplicació ecoica *entreiços* > *entres-ijos*, tal com oc. *entres-armos* en lloc de *entramos* (*INTERANIMA* > *INTERAMINA*, veg. ací *entramenes* en el nostre article *ENTRANYES*) o tal com *alsguns* en lloc de *alguns*. Aquest mateix *INTERILIUM* > *entre-ills* hauria donat una aproximació cap a les formes catalano-occitanes.

Però no ens fem il·lusions: no és convincent explicar les vàries formes dels nostres parlars i dels d'oc a base d'això.¹ Hi ha una munió de detalls fonètics que no hi lliguen. Ja hem vist que tampoc a base de *VISCERA* ni del fantàstic **INTERVISCUM* sortírem del pas per a les formes occitano-catalanes i no diguem ja per a les castellanès. Tanmateix crec que la idea d'una denominació creada amb *INTER* (segons el model d'aquells noms de parts del cos ja esmentats) per anatòmics veterinaris, amb elements de baix llatí cultista, en el fons és bona; a condició d'admetre que en uns llocs es fes amb uns mots i en els altres amb altres.

Podem llavors, simplement, admetre unes locucions amb ablatius plurals: *INTER-ILIIS*, *INTER-VISCERIS*, d'on els plurals romànics *entre-ills*, *entre-vísseres* després apocopat dràsticament en *-visrs* (quan els esdrúixols desapareixen en llengua d'oc, en la qual es parlava a Montpeller, seu de la nostra principal Facultat de Medicina i Veterinària a l'Edat Mitjana). Recordem que les dades catalanes més antigues vénen del Rosselló, seguides per la de Cauliac, professor de la universitat de Montpeller.

Els compromisos d'aquestes dues formes bàsiques entre elles, i altres contaminacions populars (com la de *VIVUS* o *MEDIUM* a Gascunya i la de (*SAG*)*INUM* una mica pertot) podrien acabar d'explicar la resta.

¹ Tampoc no ens convenceríem si per donar compte de la nostra -v- intervocàlica invocàvem una contaminació, com la d'*entreviar*, que a Menorca ens el defineixen com 'entreviar, embolicar'. No pensem tampoc a postular un **INTER-DIVIDIUM* (derivat de *DIVIDERE*) per tal d'explicar la -v- i la terminació *-vezi* del rossellonès antic; a part dels múltiples equilibris fonètics, això solament podria ser si es tractés del nom del diafragma, però el me-

senteri i el diafragma són parts ben diferents, i ben separades.

Entrevia, entreviar, -iat, V. via Entrevill, V. entrevi Entrevinent, V. venir Entrevirar, -irat, V. vari Entrevisió, entrevista, entrevistat, V. veure Entriar: no és 'plantar' en general en els docs. de 1568 i 1629 citats pel *DAG*. sinó 'emparrar', derivat de *tri(ll)a* 'emparrat', ll. *TRICHILA* *Entribajoc*, entendre en *tribajoc*=en *tripijoc* *Entricar, -icat, entriar, V. intricar (TRIGAR) Entrimentres, V. mentre Entrincat, V. intricat (TRIGAR) Entrinfolat, V. entrenullar Entrinquellar, V. entriquells Entripar, V. tripa Entripotxo* eiv., potser d'un **entripotxar/entropitxar* forma moss. del cast. antiq. *entropçar (DCEC, TROPEZAR) Entripussar, V. tripa*

ENTRIQUELLS, 'estris, trastos', mot de les terres gironines, derivat d'un mot provinent de França, del grup del fr. *trique, tricot* 'garrot', *étriquer* 'rasar una mesura amb una paleta o rasora', pres del b-al. o neerl. *striken* 'rasar, refregar'. □ 1.ª doc.: c. 1900 en costumistes d'aquella zona (Vogel, 1911), Ruyra, etc. No figura en Lab. ni Bulbena, ni *DAG*, però el trobà Vogel en un d'aqueixos escriptors amb el sentit que reproduceix com «kram, siebensachen». S'usa molt a les comarques de tota la diòcesi gironina, i jo mateix el tinc molt sentit des de c. 1915 a gent de Girona mateix i de tot al voltant. Per als mots francesos en qüestió i els seus manlleus hispànics, veg. els dos articles *estricote* i *trinquete* del *DCEC* (II, 450-1, particularment 451a2-4, a35-39; IV, 579-81, en especial 580b32-4, 38, 579b58). És el mateix mot que en francès normal ha quedat avui com *étriqué* 'esquifit, escarransit', pròpiament «amincir une pièce de bois ---»; cf. Bloch-W., *FEW*; Horning, *Litbl.* XXI, 336. En català deu ser manlleu, més o menys antic, del francès, no germanisme directe.

DERIV.: *Entriquellat (-inquellar)*.

Entripolar, V. trespol Entristar, entristir, V. trist Entró (no entrò), V. entre Entrocar, V. troca Entrompassar, V. entropassar (DCEC, TROPEZAR) Entroncament, entroncar, V. tronc Entronitzar, V. tron Entropeçar, entropés, entropessada, entropassar [princ. S. xv], mots solament arrelats en valencià, i allà deguts a la influència castellana (si bé potser ajudada per alguna contribució d'herència mossàrab??), veg. ací i *ENSOPEGAR* i en el *DCEC* (*TROPEZAR*); més alterats, per influències del fons pròpiament català, apareixen encara, amb difusió més ampla, en variants diferents: *entros passar* (Ruyra) i molt estès *estrompassar*, que pren el sentit de 'saltar per damunt, ultrapassar' (contaminats per *traspasar, trampassar*)

ENTROPIA, format sobre el gr. *τροπή* 'canviament, mutació' segons el model d'*ἐνέργεια* 'energia' □ 1.ª doc.: c. 1925, en què EdFontserè el feia afegir al *DOrt.*; *DFa*.